

Konsumentbarometern

2016, januari

Konsumenternas tro på Finlands ekonomi blev starkare i januari

Konsumenternas förtroende för ekonomin har för omväxlings skull ökat. Konsumenternas förtroendeindikator var i januari 8,2, då den i december var 2,4 och i november 4,7. I januari i fjol fick förtroendeindikatorn värdet 6,0. Indikatorns långtidsmedelvärde är 11,7. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens konsumentbarometer. För barometern intervjuades den 4–19 januari 1 240 personer bosatta i Finland.

Konsumenternas förtroendeindikator

1) medeltal 10/1995 - 01/2016

Av de fyra delfaktorerna i konsumenternas förtroendeindikator visade förväntningarna särskilt på Finlands ekonomi och den allmänna arbetslösheten en klar förbättring i januari jämfört med december och med föregående år. Synen på arbetslösheten var dock alltfjämt ganska dyster. Också konsumenternas förväntningar på sin egen ekonomi förbättrades något i januari. Däremot försvagades synen på de egna möjligheterna att spara i någon mån.

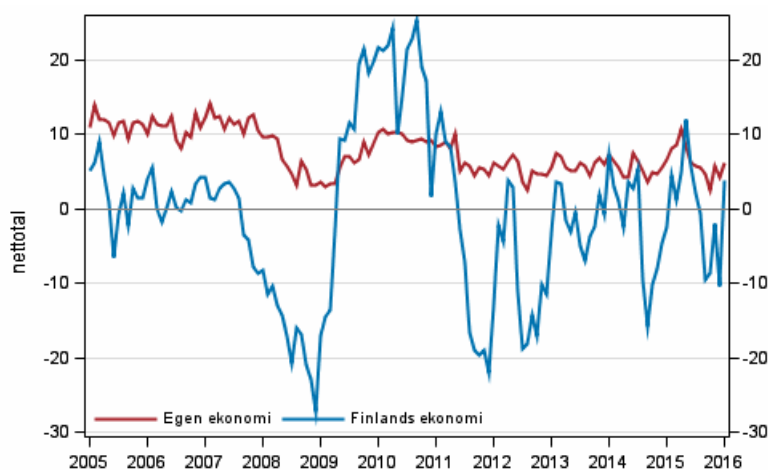
Konsumenterna ansåg i januari att tidpunkten var gynnsam för att ta lån och för första gången på länge också för att köpa kapitalvaror, men inte för att spara. Sysselsatta konsumenter oroade sig mer än vanligt i januari för att själva bli arbetslösa, liksom redan i december och för ett år sedan.

Egen och Finlands ekonomi

I januari trodde 37 procent av konsumenterna att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Tjugofem procent av konsumenterna bedömde för sin del att landets ekonomi försämras. Så sent som i december var motsvarande andelar 24 och 38 procent och för ett år sedan i januari 27 och 29 procent.

I januari litade 24 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 13 procent befarade att den blir sämre inom ett år. I december var motsvarande andelar 23 och 16 procent.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

Arbetslöshet och inflation

I januari litade 15 procent av konsumenterna på att arbetslösheten minskar under det följande året och 48 procent uppskattade att arbetslösheten ökar. Motsvarande andelar var i december 10 och 60 procent och för ett år sedan 13 och 57 procent.

Av de sysselsatta antog 11 procent i januari att risken för arbetslöshet minskat under de senaste månaderna för deras egen del, medan 20 procent antog att risken hade ökat. Av de sysselsatta upplevde 23 procent att de inte alls är i farozonen att bli arbetslösa.

I januari bedömde konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 1,4 procent under de följande 12 månaderna. Långtidsmedelvärdet för inflationsförväntningarna är 2,2 procent.

Köp av kapitalvaror

Av konsumenterna bedömde 51 procent i januari att det är fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Många hushåll planerar att använda pengar för att reparera hemmet och för inredning samt resor. Av hushållen avsåg 16 procent att ganska eller mycket säkert köpa bil inom ett år och fler än vanligt, dvs. 9 procent, att köpa bostad. Tjugoen procent av hushållen planerade att spendera pengar på renovering av bostaden inom ett år.

Sparande och låntagning

I januari ansåg 52 procent av konsumenterna att tidpunkten för att spara var god. Av hushållen hade 65 procent sparat och 74 procent trodde att de kan spara under det följande året. Främst avsåg konsumenterna

att spara för sämre tider eller för semestern. De näst vanligaste placeringsobjekten som konsumenterna planerade att placera i, efter olika bankkonton, var placeringsfonder.

I januari ansåg 67 procent av konsumenterna att det är fördelaktigt att ta lån. Av hushållen planerade 14 procent att ta lån inom ett år.

Konsumenternas förtroende efter storområde och befolkningsgrupp

I huvudstadsregionen var bilden av ekonomin i januari ljusare än i övriga delar av landet. Av befolkningsgrupperna var högre tjänstemän de klart mest optimistiska. Pensionärernas syn på den ekonomiska utvecklingen var negativast.

Konsumenternas syn på ekonomin

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	01/2015	12/2015	01/2016	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	11,7	22,9	-6,5	6,0	2,4	8,2	-
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,3	14,1	2,3	6,7	4,2	6,3	-
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,0	25,3	-27,1	-2,5	-10,4	3,7	=
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	1,7	1,5	1,4	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-3,9	27,6	-51,1	-24,0	-29,7	-18,7	-
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	-1,3	7,6	-18,8	-8,9	-5,2	-5,2	-
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	18,2	41,8	-14,2	19,2	16,8	25,3	+
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	10,6	36,8	-19,6	6,8	4,5	3,4	-
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	17,0	42,0	-47,1	14,3	20,1	25,1	+
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	39,2	52,2	10,9	44,0	45,5	41,5	=

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorernas nettotal. Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Förklaringar till kolumnen “**Utsikter**”: ++ Mycket goda utsikter, + Goda utsikter, = Neutrala utsikter, - Dåliga utsikter, -- Mycket dåliga utsikter. Nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen.

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) barometerresultat publiceras på EU-kommissionens webbplats: European Commission, DG ECFIN, Business and Consumer Survey Results;
http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Innehåll

1. Metoden för konsumentbarometern.....	5

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter.....	6

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	8
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer.....	8
Figurbilaga 3. Egen ekonomi.....	8
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi	9
Figurbilaga 5. Inflation.....	9
Figurbilaga 6. Arbetslöshet.....	9
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	10
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara.....	10
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader.....	10
Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt.....	11
Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa.....	11

1. Metoden för konsumentbarometern

Konsumentbarometern är en telefonintervjuundersökning (survey) med hjälp av vilken man mäter de finländska konsumenternas uppfattningar – uppskattningar och förväntningar – om den allmänna ekonomiska utvecklingen och det egna hushållets ekonomiska utveckling samt deras planer på att göra anskaffningar, spara eller ta lån. Dessutom utreder man hur allmänna moderna apparater är i hushållen. I konsumentbarometern finns färdiga svarsalternativ (en kvalitativ undersökning).

De första barometerintervjuerna gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes undersökningen två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in konsumentbarometerens uppgifter varje månad på uppdrag av och med delfinansiering från EU-kommissionen.

Till populationen i konsumentbarometern hör 4,5 miljoner personer i åldern 15–84 år och deras 2,6 miljoner hushåll i Finland. Ett urval av 2 350 personer samplas för undersökningen för varje månad. Samma urval används också i datainsamlingen för den finländska reseundersökningen. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och konsumentbarometerens uppgiftslämnare representerar landets befolkning ifråga om ålder, kön, bostättningsområde och modersmål.

Konsumentbarometerens intervjuer görs från Statistikcentralens telefonintervjucentral (CATI) under de två eller tre första veckorna av månaden. I januari 2016 erhöles svar från 1 240 personer; därmed var bortfallet av svar 47,2 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrade eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunde nå.

Alla svarsuppgifter för konsumentbarometern upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktkoefficienter. Viktningen korrigerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

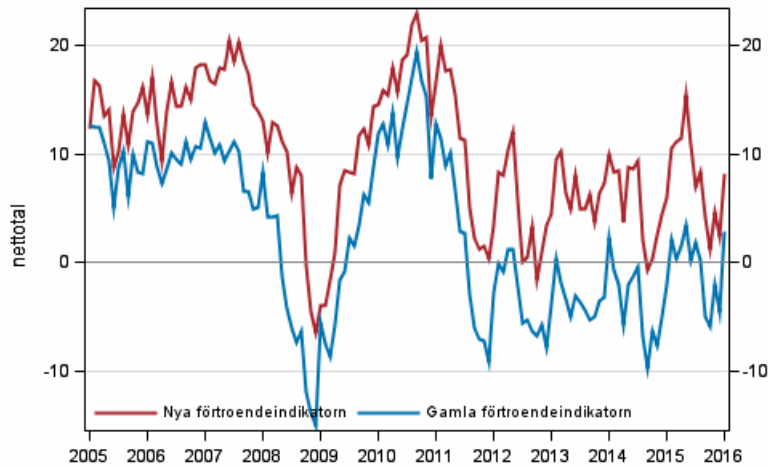
Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	01/2015	12/2015	01/2016	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	11,7	22,9	-6,5	6,0	2,4	8,2	-
A2 Gamla förtroendeindikatorn = (B1+B2+B3+B4+C1)/5	6,0	19,4	-15,0	-2,0	-4,5	2,8	-
A3 Mikroindikatorn = (B2+D1+D2)/3	25,3	33,4	9,5	27,7	27,8	26,4	=
A4 Makroindikatorn = (B4+B7)/2	-0,4	22,8	-39,1	-13,2	-20,1	-7,5	-
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	3,9	9,8	-4,0	0,8	1,7	2,0	-
- Bättre (%)	23,3	30,6	16,5	20,2	21,6	21,2	
- Sämre (%)	16,4	22,7	11,4	19,4	18,7	17,8	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,3	14,1	2,3	6,7	4,2	6,3	-
- Bättre (%)	25,7	33,4	18,2	24,3	23,4	24,0	
- Sämre (%)	11,3	17,7	6,6	13,1	16,0	13,4	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	-3,2	29,5	-60,9	-34,4	-35,0	-23,4	-
- Bättre (%)	25,9	62,1	2,0	4,6	5,1	10,3	
- Sämre (%)	28,8	88,5	4,2	63,5	60,8	48,1	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,0	25,3	-27,1	-2,5	-10,4	3,7	=
- Bättre (%)	30,8	57,3	11,6	26,7	24,5	36,7	
- Sämre (%)	23,1	57,3	6,0	28,7	37,6	24,6	
B5 Inflationen nu (procent)	2,3	5,8	-2,0	1,8	0,8	0,5	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	1,7	1,5	1,4	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-3,9	27,6	-51,1	-24,0	-29,7	-18,7	-
- Mindre (%)	29,9	60,8	6,4	13,0	10,3	15,3	
- Mera (%)	34,9	83,3	6,9	56,5	60,2	47,5	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	-1,3	7,6	-18,8	-8,9	-5,2	-5,2	-
- Minskat (%)	12,8	20,0	5,3	9,2	11,7	10,8	
- Ökat (%)	17,1	31,9	7,9	24,5	20,4	19,6	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	18,2	41,8	-14,2	19,2	16,8	25,3	+
- Fördelaktig tidpunkt (%)	44,5	62,4	29,6	47,9	45,6	50,9	
- Ofördelaktig tidpunkt (%)	26,3	45,7	17,7	28,7	28,8	25,7	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	10,6	36,8	-19,6	6,8	4,5	3,4	-
- Bra tid (%)	58,0	80,7	33,4	54,1	53,2	52,4	
- Dålig tid (%)	36,4	58,5	15,5	41,2	43,1	43,9	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	17,0	42,0	-47,1	14,3	20,1	25,1	+
- Bra tid (%)	61,7	78,2	13,3	59,1	62,9	67,1	
- Dålig tid (%)	31,2	83,4	12,1	35,6	32,1	27,8	
D1 Hushållets penningssituation nu (nettotal)	28,3	35,1	14,7	32,3	33,7	31,6	+
- Kan spara (%)	59,5	70,0	38,6	65,8	66,7	65,2	
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	6,8	10,1	4,5	6,4	6,1	8,0	

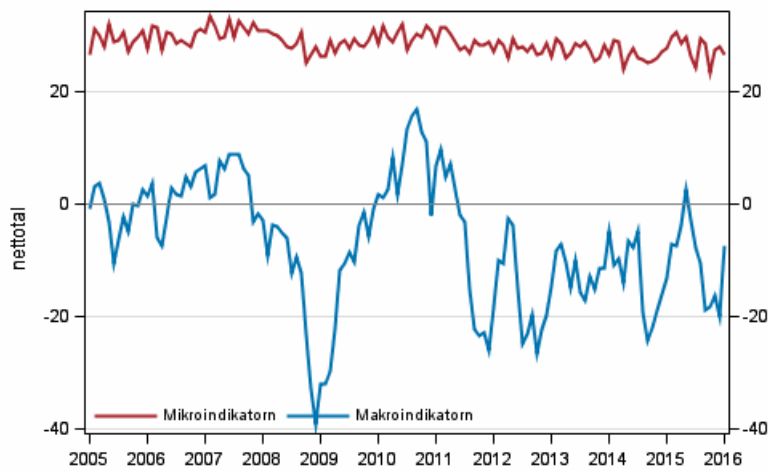
	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	01/2015	12/2015	01/2016	Utsikter
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	39,2	52,2	10,9	44,0	45,5	41,5	=
- Kan spara (%)	73,8	82,3	56,6	76,7	79,2	73,6	
- Kan inte spara (%)	24,3	40,3	16,5	22,4	20,2	25,2	
D5 Hushållets avsikter att ta lån inom 12 månader (% av hushållen)	13,2	17,8	9,1	11,2	12,7	14,2	+
- Ja, säkert (%)	5,6	8,5	3,1	4,6	5,6	6,0	
- Eventuellt (%)	7,6	11,4	5,0	6,6	7,1	8,2	
E1 Köp av kapitalvaror 12 månader framåt vs 12 månader bakåt (nettotal)	-8,8	-2,4	-18,2	-15,7	-12,2	-12,3	--
- Mera (%)	21,6	30,8	13,9	14,5	16,5	17,8	
- Mindre (%)	32,8	40,4	26,5	37,3	33,2	34,9	
E2 Avsikter att köpa en bil (% av hushållen)	16,8	21,7	12,7	16,1	15,5	16,2	-
- Mycket sannolikt (%)	8,6	12,1	5,1	7,4	7,4	7,7	
- Ganska sannolikt (%)	8,2	10,4	5,3	8,6	8,1	8,5	
E4 Avsikter att köpa en bostad (% av hushållen)	7,0	11,3	4,1	6,7	5,9	8,7	++
- Ja, säkert (%)	3,1	5,2	1,3	2,2	2,3	3,1	
- Eventuellt (%)	4,0	6,2	2,2	4,5	3,6	5,6	
E5 Avsikter att använda pengar för bostadsombyggnad (% av hushållen)	18,8	27,0	9,8	18,3	18,7	20,9	+
- Mycket sannolikt (%)	12,4	19,0	5,0	11,2	13,2	14,0	
- Ganska sannolikt (%)	6,4	9,1	3,2	7,1	5,5	6,9	

Figurbilagor

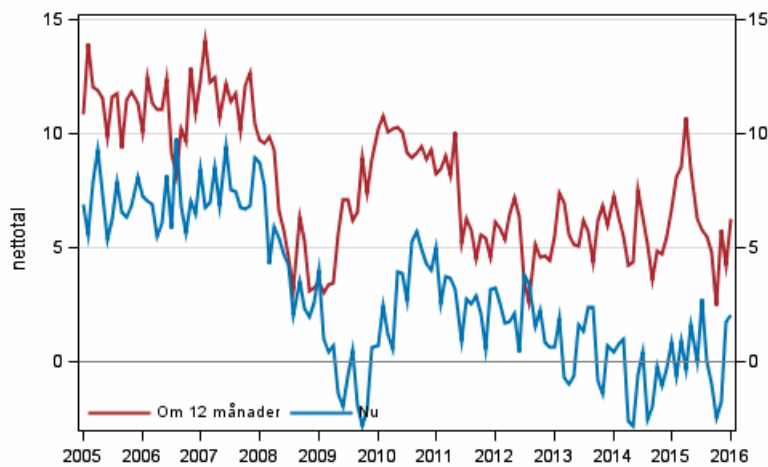
Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer

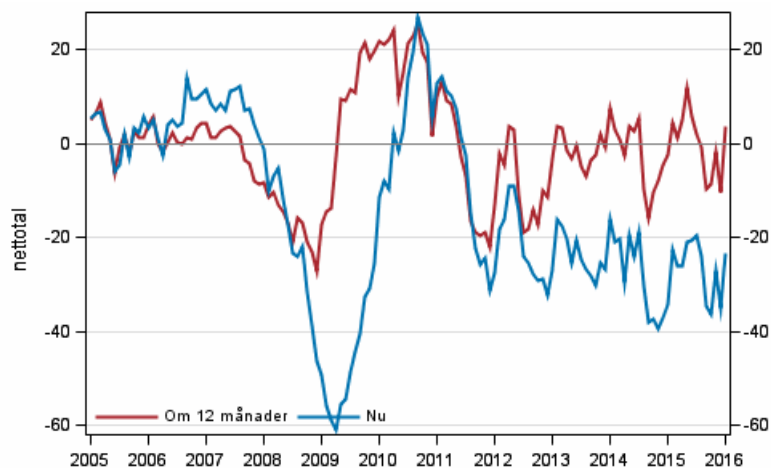

Figurbilaga 3. Egen ekonomi

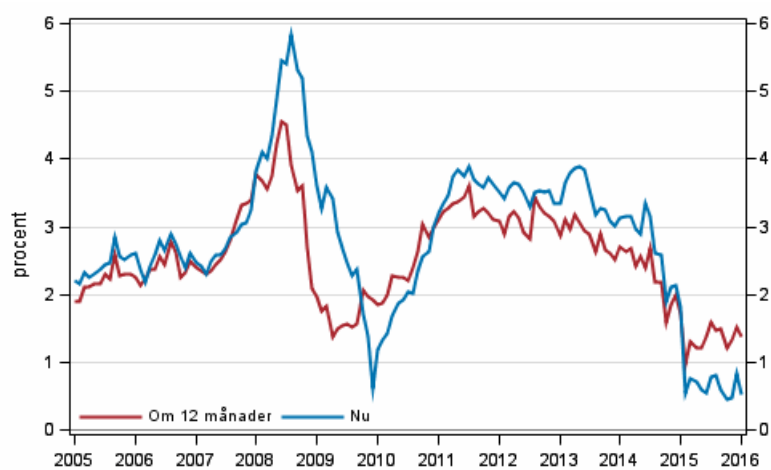

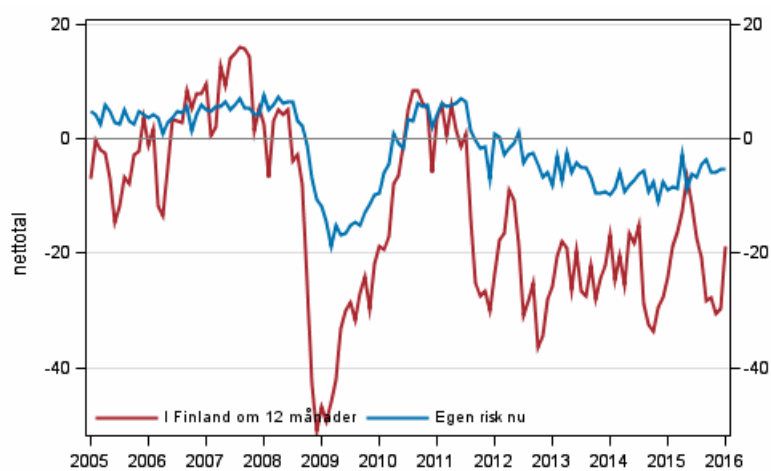
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi

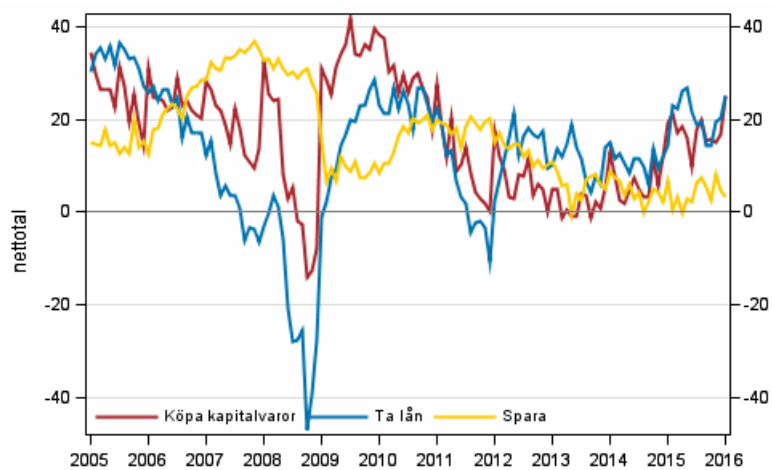
Figurbilaga 5. Inflation

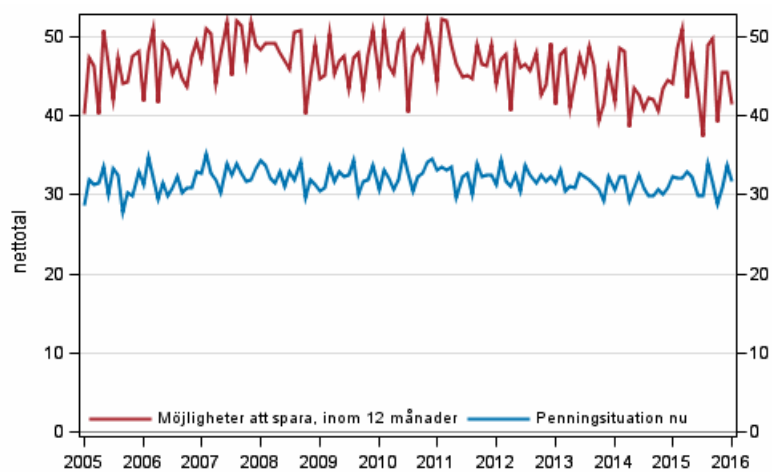
Figurbilaga 6. Arbetslöshet

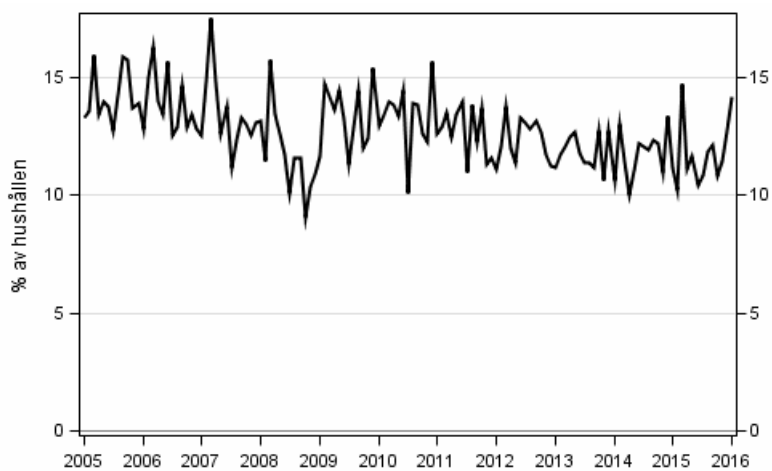
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att

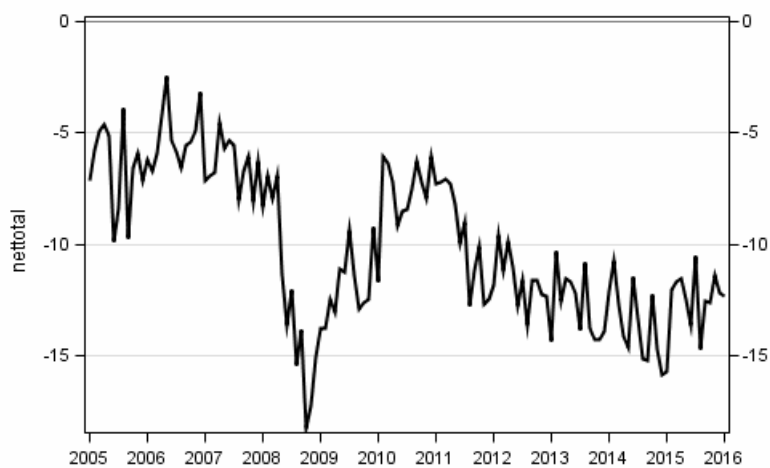
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara

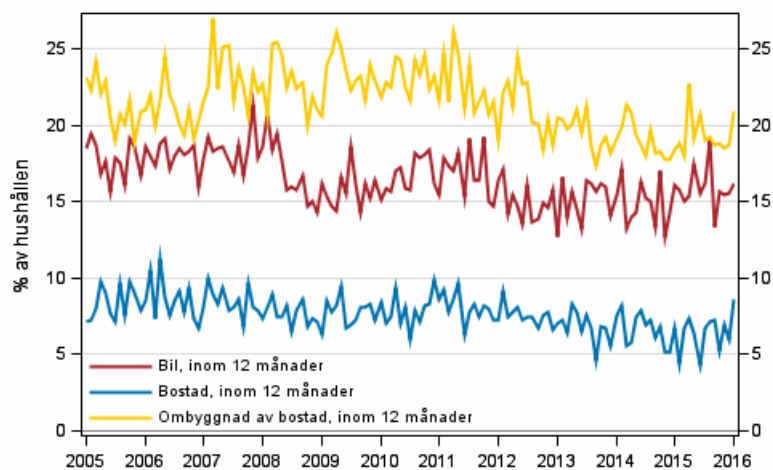
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader

Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt

Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 029 551 3598
Ansvarig statistikdirektör:
Jari Tarkoma

konsument.barometern@stat.fi
www.stat.fi

Källa: Konsumentbarometern 2016, januari. Statistikcentralen